

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Začasno le enkrat na teden.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, poštni predal štev. 168.

Naslov za telegrame: »Napreje«, Ljubljana.

Čekovni račun štev. 14.398.

NAPREJ

Glasilo Jugoslovanske socialno demokratične stranke (JSDS).

Letnik VII., štev. 28.
Četrtkova
»Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo
Kmetско-delavske zveze
Stane letno 72 Din — mesečno 6 Din

Pamflet „zedinjašev“.

I.

Vsebina pamfleta.

Ob 30-letnici ustanovitve naše »Jugoslovanske socialno demokratične stranke« je »neodvisna« skupina »Zedinjenje« izdala pod parolo »Proletarci vseh dežel, združite se!« rdeč letak vsemu zavednemu delavstvu Slovenije. V tem letaku se podpisniki sprašujejo: Kako je moglo biti tako poraženo delavsko gibanje, ki je leta 1920 združilo na listi komunistične stranke 200.000 delavskih in kmečkih glasov in dobilo 59 poslancev, na socialistični 10 poslancev, a leta 1924 nobenega poslanca. Ali radi stranske reakcije? Če bi bil ta pokret z 200 tisoč volilci v agrarni Jugoslaviji resnično, dejansko revolucionaren, bi vendar zlomil reakcije... Toda nazadovali so tudi desničarji... Ali so bili krivi reformisti?... Saj so vendar ostali leta 1920 v neznatni manjšini. Vzroki so torej globlji. Celokupni proletarij je bil še kot razred mlad po vzkušnjah in vzgoji in prav tako nezkušen so bili voditelji: eni so šli v meščansko vlado, drugi v nasprotni ekstrem: v frazarstvo, sanjarstvo, romantično avanturistiko. Politika se ni delala na temelju resničnosti, temveč po hazardni psihozi po edinih oseb... Le cela vrsta porazov, le divja reakcija je mogla odrešiti gibanje vseh teh usodepolnih zmot... meščanski teror je ustvaril močan, zaveden kader delavcev, ki vedo, da se bo z razredno vzgojo in organizacijo povzpeli proletarij do svoje moči...

Po Obznani se voditelji niso mogli znajti v položaju... Tako sta živela dva politična in dva strokovna pokreta, SPJ in GRSJ na eni, NDSJ in CRSOJ na drugi strani. Oba pokreta sta obstojala v glavnem le radi medsebojnega boja... Desničarji so se poskušali s pomočjo reakcije okrepiti na račun levih...

Zelja po zedinjenju strokovnega gibanja se je uresničila lansko leto v Sloveniji in Bosni popolnoma, v ostali Jugoslaviji pa deloma. Vendar v združenju ZDSZJ še od daleč ni združena večina delavstva... Zato je več vzrokov: brezposelnost, gospodarska kriza in pol. reakcija... Mnogo ljudi hoče še nadalje živeti od razbijanja delavskih sil... Njim je, ozki strankarski interes več kakor splošna delavska korist... smatrajo, da morajo biti tudi enotne strokovne in kulturne organizacije torišče ne-prestane medsebojnega notranjega boja raznih političnih frakcij. Večina delavstva je še izven ZDSZJ, deloma nikjer organizirana, deloma v klerikalnih in demokratičnih strankarskih »strokovnih« društvih. Ta večina delavstva ne vstopi v ZDSZJ in ne bo vstopila v njo, dokler bo videla v njej najhujši boj, ki ga umetno netijo posamezne strankarske frakcije. Dokler bo pa ostala večina delavcev izven strokovnega gibanja, ne more organizacija prav ničesar storiti, ne radi »reformizma«, »boljševizma« itd. temveč zato, ker je strokovna org. brez delavskih množic nesposobna za vsak ostrejši gospodarski boj. Pomanjkanje široke in notranje dobre organizacije je danes največje zlo... Iti moramo torej z agitacijo in propagando med nezavedno delavstvo. Ta agitacija pa more biti uspešna le, ako je navezana na praktična življenska vprašanja... Na temelju razrednega prebujenja in strankarske neodvisnosti... bodo strokovne enotne zveze mogle izvajati konkretne uspehe delavstvu. V vsaki državi, zlasti pa v taki, kakor je Jugoslavija, kjer vlada najhujša reakcija, je predpogoj za uspeh delavstva političen boj. Tega pa ne morejo voditi majhne sekte po par sto pristavev, kakor jih predstavljajo vse današnje politične proletarske grupacije, brez izjeme: »Naprejeva« skupina, oficijalni socialisti in skupina okrog Gustinčiča. Še več! Majhne sekte brez vpliva delavskih vrstah niso samo nesposobne za vodstvo političnega boja, temveč sploh ovirajo politični boj proletariata v Jugoslaviji... sekte onemogočujejo zbiranje delavskih sil, ker z večnim poudarjanjem zgolj svojih ozkih interesov in dogem odvrta delavstvo od aktivnosti. Ustanovitev komunistične stranke 1. 1919 in še kasnejši razkol v Sloveniji

azijo, in da se upostavi proti buržoaziji delavska razredna enotnost na višji podlagi... Večina delavstva bo tudi ostala izven organizacij, dokler jim bodo te nudile samo: stalno ponavljanje »višjih« načel in resolucij, brez volje uresničenja teh resolucij... v Jugoslaviji je prva naloga proletarske zavedne avantgarde, da zbere delavske mase, da jih z agitacijo in propagando spravi iz apatije in izpod meščanskega vpliva na pot razrednega boja. Zaveden proletarec mora vedeti, da razrednega boja ne morejo voditi majhne grupe, temveč edino le močne, enotne, strankarsko neodvisne strokovne organizacije na eni in vse obsegajoča in združujoča marksistična delavska stranka na drugi strani... Zato smo se združili vsi zavedni in pošteni delavci v delavsko skupino »Zedinjenje«, da potom nje združimo vse sile v enotno proletarsko strokovno in politično gibanje. Naša skupina ni nobena nova stranka, ker to bi pomenilo samo nov razkol, temveč je le propagandistična skupina delavskega zedinjenja... Predidimo z diskusijo o socializmu na stvarno delo za njegovo uresničenje! Združimo socializem s proletariatom, ker socializem brez proletarskih množic je prazen, mrtev nauk. Tako pripomoremo do tega, da pride po enotnem strokovnem gibanju do enotne delavske stranke, proste vseh zmot kričarstva, demagogije in oportunizma... proslavimo skupno 30-letnico ustanovitve proletarske stranke... na ta način, da skličemo vsi sporazumno splošni delavski kongres, ki naj razčisti vsa sporna vprašanja in začrti politiko ter taktiko bodočih »Naprejev« skupino je bil gotovo nujen in za ozdravljenje proletarskega pokreta potreben in tudi uspešen protest proti skrajnemu oportunizmu, ki žrtvuje radi sklade leče celo bodočnost pokreta. Večno razbijanje... postaja zlasti danes zločin proti delavskemu razredu. Levičarske stranke se po vojni niso ustanovile zato, da se bo proletarij večno klal med seboj, ampak zato, da se likvidira zveza proletariata z buržoazno marksistično delavski stranki! Pred kongresom naj se vrši stvarna diskusija... Enotno mora nastopiti tudi pri bodočih parlamentarnih volitvah... Toda čisti politični boj ni stvar strokovnih organizacij, kakor tudi njihove naloge niso politične... Živela itd... Ta letak je podpisalo 22 ljudi iz Ljubljane, med njimi Jernejčič, Vuk, Makuc, Stukelj, Habe, Mikec, Sedej in 19 delavcev iz province, skupaj 41 delavcev in nameščencev.

II.

Zedinjaši proti zedinjašem.

Potrebno je, da smo citirali dobesedno skoraj vso vsebino letaka, da morejo naši čitatelji iz teksta tega letaka spoznati vso konfuzijo zedinjaške ideologije. Mi smo prepričani, da večina podpisnikov tega letaka pač ni vedela, kaj je podpisala. Nemogoče je, da bi zdrav in trezen proletarec, ki gleda na družabno življenje v Sloveniji in pozna stanje in objektivno resničnost proletarskega pokreta v SHS, dal svoj podpis pod dolgo klobaso fraz in sentenc, ki druga drugi bijejo v obraz, ki niso resnične, ki pomenijo pri nekaterih morda dobro voljo, a objektivno vnašajo med delavstvo še večjo idejno zmedo in s tem še večji razkol.

Kako gledajo zedinjaši na delavski pokret v Sloveniji zadnjih 7 let? Na razkol v komuniste in socialiste in na odpad korunovcev in kristanovcev?

V prvem delu letaka pravijo, da niso krivi reformisti, ker so ostali leta 1920 v neznatni manjšini... V sredini pravijo, da so se desničarji poskušali s pomočjo reakcije okrepiti na račun levih. A na koncu pišejo: »Ustanovitev komunistične stranke leta 1919 in še kasnejši razkol v »Naprejevo« skupino je bil go-

tovo nujen in za ozdravljenje proletarskega pokreta potreben in tudi uspešen protest proti skrajnemu oportunizmu. Torej zedinjaš v začetku letaka pobija sebe v sredini, a na koncu pobija onega, ki grmi proti razkolu v začetku in sredini. Kje je tu objektivnost? Kje je tu politika resničnosti? Konfuzija je to, ljudje, »hazardna psihoza« po edinih oseb je vaša politična manifestacija!

Letak se ostro obrača proti »Naprejevi« skupini. Imenuje jo skupino, dasi dobro ve, da je to kader socialno demokratične stranke, ki je ohranil kontinuiteto organizacije in politike te stranke in jo očuvala desničarskih in levičarskih zmed. 41 političnih neorganiziranih ljudi, ki nimajo niti svoje organizacije, niti programa, niti svojega glasila, naziva Jugoslovansko socialno demokratično stranko z 29 javnimi in plačujočimi organizacijami, z lastnim glasilom, ki ga stranka popolnoma sama vzdržuje, s programom, ki odgovarja na vsa politična, strokovna, gospodarska, kulturna, verska in internacionalna vprašanja: politično kliko — a v isti mah trdi teh 41 neorganiziranih, da so oni »za vseobsegajočo in združujočo razredno marksistično delavsko stranko«!

To je v resnici, da rabimo vaše besede v letaku, »politika, ki ne temelji na resničnosti«, politika kričarstva, frazarstva in drugih pridevkov, ki jih pogosto rabite v svojem letaku.

Zavedni delavci prav dobro razlikujejo sekte od stranke. Sekte so skupine verskih ali kakih drugih rečimo socialističnih ali komunističnih pristašev, ki venomer ponavljajo in verujejo v kakšne dogme ali fraze, ki ne upoštevajo resničnosti, temveč so fantasti. Sektanti nimajo zgodovinsko materialističnega naziranja, temveč gledajo svet, družbo, delavski pokret itd. skozi očala svojih želja, svojih ambicij, a nestvarno in utopistično. Tipična taka sekta ste vi, skupina »Zedinjenje«. Nimate niti izdelanega programa o vseh družabnih vprašanjih, niti enotne ideologije, kar priča vaš letak, niti organizacije, niti glasila, ne zavzimate odločnega stališča napram obstoječim zmotam v delavskem pokretu, verujete v možnost združitve mas, čeprav niso zato dani niti objektivni, niti subjektivni pogoji v danem trenutku, dokler socialpatriotje z vladino in vašo pomočjo držijo vse socialne institucije in strokovne organizacije v brezdolju.

III.

Zedinjaška strankarska neodvisnost.

Strankarsko neodvisnost strokovnih organizacij v temu pomenu, da strokovne organizacije obstajajo kot samostojne organizacije, nikdo ne pobija. Interesantno pa je, da so ravno »zedinjaši«, ki venomer ponavljajo, da so za strankarsko neodvisnost, v praktičnem delu — in to je za nas marksiste merodajno — najhujši nasprotniki tako resničnega zedinjenja kakor tudi resnične neodvisnosti ali bolje rečeno samostojnosti del. strok. organizacij.

Kdo je preprečil zedinjenje GRSJ in CRSOJ, teh dveh glavnih medstrokovnih central? Zedinjaši, ki so razklali CRSOJ in podprli stare cepače

Stane mesečno 25 Din začasno 6 Din.
Za inozemstvo 35 Din, začasno 10 Din.

Oglasi:

Prostor 1x55 mm 60 par. Mali oglasi: beseda 60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

okoli GRSJ in odkrite vladine zavez-nike!

Kdo je preprečil pridruženje Unije stavbinskih delavcev in Kmečko delavske zveze na kongresu v Tivoliju? Zedinjaši, ki so vodili ta kongres in ki niso dopustili predloga Unije stavbinskih delavcev niti v debato, dasi je kongres to sklenil. Oni so drzno pogazili sklep kongresa, da bi preprečili zedinjenje.

In kako je s strankarsko neodvisnostjo »Delavske zbornice«, strokovne prisilne institucije, ki bi po demokratičnih principih morala biti v resnici samostojna? Tako pri volitvah, kakor pozneje pri delu so zedinjaši z vso silo — podprli kristanovce, ki hočejo izkoristiti »Delavsko zbornico« in »Strokovno komisijo« v politične strankarske svrhe SPJ in njene umazane politike.

Kdo je preprečil, da bi mogle neodvisne strokovne organizacije v Srbiji, Bosni in Vojvodini kandidirati v »Delavske zbornice«, za kar imajo vzaknjeno pravico? Zedinjaši, ki so se v tem vprašanju popolnoma solidarizirali s socialpatrioti.

Vidimo torej, da pod masko strankarske neodvisnosti zedinjaši delajo z vso silo na to, da URSS — združeno strokovne organizacije postanejo dekla SPJ in njene reakcionarne in razkolniške politike. To je njihova strokovna taktika in njihova nepolitična politika.

Na političnem polju ustvarjajo istotako z besedo »zedinjenje« na ustih novo sekte, novo politično organizacijo, napadajoč pavšalno vse tri proletarske politične struje, desničarske socialiste, socialno-demokratično stranko in neodvisne. Poleg narodnih socialistov, krščanskih socialistov, es-pejotovcev, socialno-demokratične stranke in neodvisnih ustvarjajo še s to novo delavsko grupo v Sloveniji.

Ali je ta šesta »stranka« potrebna v Sloveniji, pa bomo videli prihodnjik, ko bomo pogledali malo natančneje nelogično zvezane misli zedinjaškega pamfleta.

Prezgoden jubilej.

(Nekaj spominov.)

Skupina takozvanih »neodvisnih« okoli Stuklja-Makuca-Sedeja je izdala minuli teden v proslavo 30 letnice ustanovitve »Jugoslovanske socialno demokratične delavske stranke« nekak manifest (o katerem poročamo na drugem mestu). V manifestu je rečeno, da se je vršil prvi strankin zbor v dneh 28. in 29. junija 1896. To pa ni res.

Prvi in ustanovni zbor Jugoslovanske socialno demokratične stranke se je vršil o Božiču, dne 25. in 26. decembra 1896 v tujski sobi v prvem nadstropju Virantove hiše (sedaj palača poštne direkcije) na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani. Pridevek »delavska« je bil sprejet šele na kongresu v Narodnem domu v Ljubljani 1. 1914. Prvi ozir. ustanovni zbor so sklicali Melhior Čobal, France Železnikar in Jože Petrič, ki mu je tudi predsedoval. O tem je še skoraj vsa korespondenca ohranjena. Od kod so dobili prirreditelji prezgodnjega jubileja svoje datume, je uganka; najbrže iz Družinskega koledarja za 1. 1913. Osrednjo eksekuti-

vo na Dunaju je zastopal na ustanovnem zboru sedanji urednik ameriške »Prosvete«, Jože Zavertnik, hrvaške sodruge pa pok. Ivan Ancel, ki je bil tedaj na potu v London. Od drugih znanih še živčih osebnosti so prisostvovali temu zboru, večinoma kot gostje: Berdajs, Brozovič, Kocmur, Pavliček, Praček, Prepeluh i. dr.

Eden najpomembnejših manifestov stranke je bil objavljen v prvi številki »Svobode«, ki je bila začela izhajati po enkrat na mesec, dočim je izhajal »Delavec« po dvakrat, da se je stranka izognila plačevanju časopisnega kolka po 2 vin. od izvoda.

Pobudo za sklicanje ustanovnega zbora je dala ljubljanska krajevna politična organizacija, ki je bil stal na čelu slaščičarski pomočnik pri Kirbischu, Gotthard. Po potresu l. 1895. je bilo namreč prišlo v Ljubljano poleg tisočev furlanskih zidarjev na stotine drugih profesionalistov iz Gradca, Celovca, največ pa z Dunaja. Politično najagilnejši med njimi so bili pleskarji, sobni slikarji in štukaterji. Po ustanovitvi stranke je prešlo vodstvo ljubljanske politične organizacije v roke Jožeta Petriča, vodstvo stranke pa Franceta Železnikarja. Od drugih markantnejših osebnosti one dobe najbodo omenjeni Bartl, oba Brozoviča, Drogenik, Grundner, Hiteje, Kmetetz, Kordelič in Zadnik.

Važno ulogo sta tedaj igrala politično društvo »Bodočnost« in Splošno delavsko napredno-izobraževalno podporno društvo za Kranjsko v Ljubljani, ki je imelo več podružnic in nad 1000 članov. Slednje društvo je poslovalo skoro samo nemško; šele od leta 1897. dalje so zapisniki nemško-slovenski. Drugi strankin zbor se je vršil že naslednje leto istotam pod predsedstvom Železnikarja in tovarišev.

* * *

Skupina »neodvisnih« je priredila minuli torek zvečer »Pri levu« na Gosposvetski cesti spominsko predavanje z diskusijo. Glavni predavatelj je bil dr. Henrik Tuma, v debato pa so posegli Habe, Štukelj, Mihevc, Kermauner, Tuma in Vrhove. Navzočih je bilo ravno 45 oseb, med njimi dobri del vladnih štipendistov.

Dr. Tuma je trdil, da je Jugoslovansko socialno-demokratsko stranko ustanovil Etbin Kristan, kot začetnika socialno-demokratskega pokreta v Trstu je označil Valentina Pittonija. V nadaljnjem opisovanju strankinega razvoja je omenil Golouhovo vožnjo oktobra 1918 na bivši c. in kr. torpedovki iz Trsta v Benetke, kamor je bil od tržaškega Narodnega sveta z dr. Antonom Ferfoljo in drugimi vred poslan po italijansko redno vojsko na pomoč zoper revolucionarno soško armado, ki je baje grozila navaliti na Trst. (Lep revolucionar! Še klerikalni kranjski kmetje so drveče valove soške armade lepo sprejeli, socialpatrioti so pa zoper revolucijo klicali na pomoč militarizem!) Prva Golouhova depeša je bila po dr. Tumovem pripovedovanju, kako lepe salame visijo v benečanskih izložbah. Nekega pisma iz Ljubljane, da naj dr. Tuma zagospoduje na Goriškem, piše pa da bo zagospodaril na Kranjskem (pred vojno) dr. Tuma ni omenil; pravtako ne vožnje Golouha, Prepeluh a in ljubljanskega škofa l. 1919, v Pariz. Habe, Štukelj, Kermauner in Vrhove so bolj filozofirali in niso povedali nič posebnega, bolj zanimiv je bil pa Nace Mihevc. Trdil je, da je prišel 18 let star v Ljubljano na agitacijo; ker je star menda 65 let, je to moralo biti l. 1879-80, o čemer pa zgodovina molči. Odgovarjajoč dr. Tumi, je pravilno poudaril, da stranke ni ustanovil Etbin Kristan, ker je ta prišel v Ljubljano šele po drugem strankinem zboru l. 1897. Med početniki delavskega gibanja v Trstu ni bil Valentin Pittoni, pač pa tipografa Oliba in Učekar. Iz trte izvita je Mihevcova trditev, da je bila na Kranjskem najmočnejša organizacija na lgu pri Ljubljani. Resnica je, da se je Ivanu Hiteju in Francetu Železnikarju pri volitvah v 5. kurijo spomladi l. 1898. posrečilo izanske volilne moze, ker sta sama bila izanska rojaka, pregovoriti, da so oddali svoje glasove za socialno-demokratskega kandidata Železnikarja. Da sta to dosegla, je največ pripomogel spor med nekaterimi izanskimi veljaki s tedanjim izanskim župnikom Dolencem. Polna usta hvale je imel Mihevc za Toneta Kristana, ki da je početnik zadružnega gibanja na Slovenskem. S. Franceta Rinalda in basen o ježu in lisici je popolnoma prezrl, priznal je pa, da so socialisti zgubili radi svoje oportunistične taktike vse svoje predvojne pridobitve, bolniško blagajno itd. Podrobnosti o paketu med Čobalom, Uratnikom, Likarjem in dr. Bohinjem ni povedal; tudi je zamolčal, kdo je njega, Mihevca, pri ministru socialne politike denunciral, da je bil pri obrtnem nadzorništvu odpuščen in je skoro eno leto glodal na trdi skorji brezposelnosti. Z dotičnim gospodom sodrugom sedi danes Nace Mihevc zedinjen pri eni mizi. V historiat socialnega patriotizma spada jo tudi denunciacije Jožeta Nahtigala, Lojzeta Leskoška, Josipa Tomca, Janca Kocmurja in še dolga vrsta drugih.

Golouha je izučil Mihevc za »trapa-stega anarhista«, oporekal je dr. Tumi, da bi bil šel Golouh v Benetke po italijansko vojsko. (O tem je dr. Ferfolja, ki je bil sam zraven, ponovno predaval v Ljubljani. Torpedovka je plula pod belo zastavo. Pred vhomom v luko so jo Italijani ustavili, parlamentarje pa so prepeljali z zavezanimi očmi v barkasi v Benetke pred vrhovnega poveljnika italijanske mornarice.) Med Mihevcem pripovedovanjem je Makuc zaklical, da je dr. Ferfolja svinjski mešetar. Golouh je bil l. 1921. nekaj dni v preiskovalnem zaporu radi Zaloške ceste. Tedaj je bilo joka in stoka na čebre; še več nego v beograjski Glavnjači, kjer je poginjala stotine delavcev. Stok in jok je zaslislal tržaški advokat dr. Anton Ferfolja, ki je odšel 54.000 K kot kavejjo, Golouh pa je bil izpuščen na svobodo. Dr. Ferfolja je tedaj trgoval s prašiči in manufakturo, zalagal je v zvezi z nekaterimi drugimi ljubljanskimi Nakupovalno in Oblačilnico. Del čistega dobička je šel v »Slogo«, prve skupščinske volitve so vodili socialpatrioti z na tak način pridobljenim denarjem.

Večer je potekel prav prijetno. Dr. Tuma in Mihevc sta se izkazala kot izvrstna zgodovinarja, vredna onih »Pod Lipo«. Noge si ni nihče zlomil. Ob zaključku smo se spomnili Jožeta Kopača, ki je svoje dni praznoval svojo

jo 25 letnico dvakrat: prvokrat za blago, drugič za gotovino. Praktični socializem! Tudi odvisni neodvisni bodo morali praznovati še enkrat, kajti to pot so praznovali samo 29 in polletnico. Je pač smola, če so taki zgodovinarji zraven.

Din 75.- znaša carina za te čevlje. „VOIKA“ ne plača nič carine, ker sam izdeluje, zato samo:

Din 198.-

fini Boks kalf, nizki kakor visoki samo pri „VOIKA“, Ljubljana. Razpošilja se tudi po poštnem povzetju.

Najboljši šivalni stroj in kolo
Je edino le

za domačo obrt in industrijo v vseh opremlj.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Ponk v vezanju brezplačen - Vočetna garancija - Delavnica za popravila - Nizke cene, tudi na obroke

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA
blizu Prešernovega spomenika

„Brezalkoholna produkcija“
Ljubljana, Poljanski nasip 10/34

pošlje vsakemu naročniku Napreja zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj, ne bo Vam žal!

Pogodba proti „prevratnim elementom“.

V pravdi Dražila in Urbančeve proti Konsumnemu društvu za Slovenijo je na tretji razpravi (7. julija 1926) nastala imenitna izprememba. Prej so kristanovci prisegali, da je bila znana pogodba sklenjena samo zato, da se Konsumno društvo zaščiti pred prevratnimi elementi, kakor so komunisti in bernotovci. Ko je pa Dražil proti temu protestiral, češ, kako bi bil mogel potemtakem glasovati za to pogodbo celjski Fr. Koren, ki je bil takrat predsednik bernotovcev, so nadaljnje priče Pavel Kristan in Fr. Koren govorile samo o komunistih.

S tem je postala laž o »prevratnih elementih« še vse bolj jasna. Kateri

komunisti so to bili, ki so hoteli zvladati v Konsumnem društvu? Ali so bili to člani Konsumnega društva? Katere člane tega društva hočejo kristanovci stigmatizirati za komuniste in to leta 1923! Ali so ti »komunisti« imeli na občem zboru tudi svoje delegate? Kateri so to bili? Ali so imeli večino? Ali je bila vsaj nevarnost, da bi večino dobili? — Na ta vprašanja bo ostal g. Kristan odgovora dolžan in tudi vsi stratergi njegovega generalnega štaba bodo previdno molčali.

»Prevratni elementi« so iz trte izvita laž, izmišljena zato, da bi kapitalisti lahko še nadalje tajno gospodarili. Kapitalisti so imeli takrat strah, da bi zmagali pošteno člani Konsumnega društva, ki so hoteli odpraviti vse tajnosti, ker ščitijo kapitalistično izkoriščanje, dočim javno delovanje vsako izkoriščanje preprečuje. O teh poštenih članih so po takratni modri kričali, da so »prevratni elementi« in da je treba proti njim napraviti »obznano«. Ta »obznana« pa ni bila obznana, torej javno naznanjena naredba, ampak tajna pogodba. Tajna zato, da je bilo mogoče na vse strani drugače jo razlagati in utemeljevati. Nevedne so strašili s komunizmom, uslužbencem so dopovedovali, da to ni nič nepravlega, ker so tudi v Trstu in drugod uslužbenci tako zavarovani in tudi g. Čobal ima tako pogodbo, zavednim članom so se pa opravičevali s tem, da bi bilo vendar pregrdo, če bi 15letne delavce vrgli kar tako na cesto. Nihče pa ni imel korajže izjaviti, da je taka pogodba nemoralna, samo naša stranka se je zavedala, kakšna nevarnost prefi za zadrugo iz takih tajnih pogodb, ki režejo na tri strani, vselej tako, kakor je kapitalistom prav.

Dobro leto po podpisu tajne pogodbe je prišla ta pogodba po »Naprejevi« zaslugi v debato na občem zboru Konsumnega društva. Sedanji ravnatelj Jurčič se je tam hvalil, da je njegova zasluga, če je pogodba napravljena. Ker se moč v politiki in v zadružništvu še ni posebno izkazal, v demagogiji pa je po Uratnikovi zaslugi precej podkovan, zato smatra demagoško politiko za najboljšo in misli, da je dovoljena. Sebe smatra za lakega, »ki se je že mnogo naučil«, Svetka in Jerama je pa takrat smatral za nezmožna. In tema nezmožnima je hotel preprečiti vlado v Kons. društvu, vsaj na tem občem zboru je tako govoril in dokazoval potrebo take pogodbe v obrambo proti — korunovcem in naprejevcem. O komunistih ni prav nič govoril. Kako je mislil, tega ne vemo, vemo pa, da se Svetka že takrat ni bal, Jerama se pa zdaj tudi ne boji, oba sta z njim vred v vodstvu Konsumnega društva. Najbrž je vsa vladna zmožnost in učnost v tem, če kdo spozna, da je on sam pač zmožen, vsi drugi pa bodo zmožni šele čez 100 let. Kdor se tega nauči, ta se je »mного naučil« in ima pravico od drugih zahtevati požrtvovalnosti in discipline... Brezposelnost, plačujte, da bo sloga med nami! Meni pa, ki sem zmožen, dajte garancijo, da bom ime! stalno plačo za 5 drugih.

Ta modrost se je zdela Jurčiču popolnoma pravilna. Pogodba je zanj ne le poštena in veljavna, ampak tudi tako imenitna, da jo kaže za svojo zaslugo.

Peter Grčar:

Dreta in smola.

V Rudljevih roki pa je bila njegova kneftra res strašno orožje, vihteti jo je znal mojstrsko, da noben cowboy take svojega lasa. Z levico je šaril po mizici, kakor da išče primernih čevkov, z desnico pa je počasi in previdno pobral kneftra. Naenkrat, predno se je mogel nagajivec prav zavesti, je zašumelo po zraku in že je bilo po njem. Najraje je oplazil po golih nogah. Še strašnejše od kneftra pa so bile njegove oči. Ličile so dvema žarečima plamenčkoma sikajočima skozi dvojno optično steklo grom in strela na hudodelca. — Udarci gospoda Rudlja so užgali tudi pri srcu, če to ni bilo že preveč izpriženo.

Kdor jo je dobil, se najmanj tri dni ni smejal. Najhuše je bilo, da zoper Rudljevo kazen ni bilo priziiva. Da je vseeno apeliral na višjo instanco, tona

materi, mu je ta navadno kazen še zvišala. Kajti znano je bilo, da je mojster Rudelj bogaboječ, ki večkrat zakrpa škarpe za »božji lon«, bodi da nič ne računa, ali je pa stranka pozabila na račun. Zato ni nihče dvomil, da je kazen prej prenizko nego previsoko odmerjena.

Paragraf mojstra Rudlja je imel tajnstveno moč, vzgajal je najmanj tri generacije tistega dvorišča za dobre državljanke, ki se, kolikor še žive, zvesto pokore predpisom čestnega reda, ki ureja našo telesno in duševno hojo po tega življenja trnjevi poti.

Kaj čuda, če se vselej spominim starega Rudlja in njegove čudodelne kneftrre, kadarkoli je govor o paragrafi. O, šentjakobska fara je velika in tisto d r r i š č e tudi.

Stari Rudelj ni nikdar okleval. Rekel sem, da je popravil tudi čevlje, ki so jih bili drugi odklonili. Bil je dober člo-

vek, ki je z lahkoto prenašal vse težave tega sveta. Za težave drugih se ni dosti menil. Zato je, če ni šlo drugače, pozabil krpo na vrh čevlja, ali je čevljev enostavno zožil, pa čeprav je šla simetrija para iz lima. Menda se je prav zato k nemu dohtarju kurjih očes v šentjakobski fari priselil še drugi, pa sta imela oba dosti posla.

Čevljarska obrt je imenitna, kdor je razume. Zato je nastala v nji tolika konkurenca, da so ji morali mnogi obrniti hrbet. Na njih mesto je stopila industrija s čudnimi imeni, kakršnih svoje dni nismo pisali na podplate: Bata, Erlach, Peko itd. Dezertirji so se lotili krpanja drugod.

Ni gol slučaj, da je bilo mnogo pravkov političnih krparjskih industrij iz vrste čevljarjev-krparjev. Mnogim evangelijem se pozna dreta in smola, nerodne krpe so zahtevale kurjeočesnih dohtarjev. Zakaj tudi evangelij lahko žuli; ta-

kim otiščancem pa ne pravimo kurje oko, ampak drugače bolj učeno. Bivši čimovojnik Hinko Smrekar pravi nekeje, da so konstatirali pri njem med vojno v Judenburgu »Fremdkörper« v glavi. To bi bilo neke posebne vrste kurje oko, bolezen v predzadnjem stadiju kot posledica avstrijskega evangelija.

Polagoma se je tudi stroka političnih krparjev industrializirala. K tvečkam American Shoe, Bata in drugim smo dobili še »Družbo za povdigo telesne in duševne gibčnosti tega vesoljnega človeštva«. Toda pravijo, da ne prosperira preveč izbornost, če tudi se zraven kurjim (ne očesnim!) operaterjem in jezičnim dohtarjem še prilčno dobro godi.

Kakor vidite, stari Rudelj ni zastoj živ. Zasluži, da mu postavimo spomenik.

Tu prvi pergament obmolke. Škoda. No, bom pa prihodnjič razgrnil drugega.

Tudi Kristan je na istem občaju: zboru o komunistih molčal in govoril le o uslužbenih in dokazoval upravičenost take pogodbe s tem, da jo ima tudi Čobal. Pogodba mu je bila ne le veljavna, ampak je celo občnemu zboru odrekel pravico jo razveljaviti. Tako-le je govoril:

»Občni zbor ne more razveljaviti pogodbe. Že jutri bi imeli v tem slučaju tožbo na vratu.«

»Naprej« je prinašal o tem občnem zboru spomladi 1924 obširno poročilo, ki so ga čitali z velikim zanimanjem prijatelji in neprijatelji. Drazil je za dokaz veljavnosti te pogodbe navedel tudi to in priložil dotične številkke »Napreja«.

Sodnik vpraša Korena, če je Kristan res tako govoril. Koren pravi, da se ničesar ne spominja, samo to ve, da je bil občni zbor zelo buren.

Urbančeva vpraša Korena, če je takrat čital poročilo v »Napreju« in če se mu je zdelo nepravilno. Koren trdi, da ni čital.

Urbančeva: Pa takrat ste bili predsednik stranke in njenega lista niste čitali?

Koren: Morebiti sem čital, pa se ne spominjam.

Koren takrat ni bil več predsednik, »Naprej« s poročilom o tej Kristanovi in prej omenjeni Jurčičevi izjavi je izšel 23. aprila 1924. Vendar je zanimivo, da Koren takih poročil ne čita in tudi da pripušča možnost, da jih niti kot strankin predsednik ni čital.

Na dotičnem občnem zboru je bilo pa mnogo ljudi, ki imajo boljši spomin ko Koren. Ne bo mogoče utajiti, da je bilo »Naprejevo« poročilo točno, tem bolj, ker je mnogo zadržnikov z velikim zanimanjem ta poročila čitalo tudi iz tistih vrst, ki drugače »Napreju« niso bili naklonjeni.

Danes pridejo »Naprejeva« poročila vsem odkritosrčnim prav. Kdor je pa rezal na dve ali celo na tri strani, ta je bil že takrat proti načelu javnosti, ker se objavljena dejstva pozneje ne dajo več zavijati in skrivati. Kdor še ni razumel, kakšen pomen ima načelo javnosti, mu bo vsaj zdaj jasno.

june« ni perfekten, temveč je le minister za notranje zadeve dobil pooblastilo ukreniti, kakor se mu bo zdelo prav. Preteklo nedeljo so orjunaši v Ljubljani priredili svoj cvetlični dan in hodili uniformirani po mestu. Baje se upirajo razpustu »Orjune« vojaške oblasti, ki so dale orjunašem vojaške čelade in menda orožje tudi. Vsekakor lep red!

r — O hudih nevihtah in poplavih v vsej srednji Evropi prihajajo poročila že ves teden. Dolgotrajno deževno vreme je napravilo brez dvoma mnogo škoda, vendar pa so časopisna poročila po vsej priliki nekoliko pretirana z namenom, da pripravijo tla za zvišanje cen žita in moke. Ta sum upravičujejo poročila, ki vedo poročati o poplavih zlasti v bogatih žitnih krajih, kakor n. pr. v Banatu.

r List za listom pada... »Strokovna komisija« je na svoji seji minuli torek zvečer soglasno odstavila strokovnega tajnika g. Jožeta Golmajerja. Tako smo izvedeli in še to, da je zadeva, radi katere je bil g. Golmajer odstavljen, take vrste, da bo imela morda za posledico tudi izgubo mandata pri OUZD, kjer je Golmajer predsednik nadzorstva in še pri Delavski zbornici. Pred kratkim se je šele vrnil iz Ženeve, kjer je bil delegat na mednarodni konferenci dela, zdaj pa so ga vrgli čez krov.

r Na Dunaju je skrahiralo I. dunajsko kons. društvo, ki so ga ustanovili in vodili liberalni nameščenci in uradniki. »Slovenec« je o polomu poročal po svoje, obdolžil je namreč socialne demokrate, da so ga vodili in polomili. Tako poročanje je nepošteno, a vendar nas »Slovenec« ni presenetil, tako poročanje je »Slovenčeva« stara navada.

Preklic. Podpisani tem potom preklicujem svoje neopravičene govorce, da bi bil plačal v novo otvorjeni »Brezalkoholni gostilni in okrepčevalnici«, Borštnikov trg — Pred Igriščem, samo za kosilo 10 Din. Pač pa sem plačal za kosilo in večerjo skupaj 10 Din ter bil s postrežbo zelo zadovoljen. Zahvaljujem se obenem vodstvu imenovane gostilne za odstop sodniškega preganjanja. — Ljubljana, 6. julija 1926. — Josip Krajter.

Preklic. Preklicujem svojo trditev, ki sem jo izrekla proti gđ. Mariji Merva, delavki v Mežici, da je imela razmerje s stavbnim vodjem, g. Engelbertom Zigonom in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Pavla Lušinova.

r Položnice prilagamo vsem naročnikom »Napreja« in »Ljudskega glasu«. Kdor še ni poravnal naročnine za tretje četrtletje, na to takoj stori! Redno plačujoči naročniki naj položnico shranijo za prihodnjico, še boljše pa storijo, če jo dajo prijatelju ali znancu, ki še ni naročnik »Napreja«, da si ga naroči. — Kdor je naročnino še dolžen, naj jo torej takoj poravnal! — Uprava.

ZIKA

je najboljša žitna kava!

Din 85.- je carine za te čevlje
»VOIKA« ne plača nič carine, ker sam izdeluje, zato samo:

Din 159.-

in damski ševro edino pri

»VOIKA« Ljubljana.

Razpošilja se tudi po poštnem povzetju

Poravnajte naročnino!

Iz stranke.

TISKOVNI SKLAD.

Zadnji izkaz 12. junija 1926 Din 8467.15

Helenski rudarji, ki robotamo globoko v rovi, ne maramo zvonov in smodnika, ker mira, alkohol in smodnik morijo ljudstvo, zato darujemo za tiskovni sklad:

Franc Trebove	Din	10.-
Ivan Mave	Din	10.-
Blaž Zagar	Din	10.-
Gabriel Pungartnik	Din	10.-
Aleks Košutnik	Din	8.-
Rudolf Stermčnik	Din	6.10
Stefan Peruš	Din	6.-
Karl Hinterberger	Din	5.-
Ferdinand Serman	Din	5.-
Filip Srotič	Din	5.-
Gregor Permašek	Din	4.-
Franc Semernik	Din	4.-
Angela Krabičeva	Din	4.-
Lenart Mrak	Din	4.-
Franc Burjak	Din	3.-
Ivan Anželak	Din	2.50
Franc Poličnik	Din	2.-
Kristina Poličnikova	Din	2.-
Franc Pudger	Din	2.-
Simon Siherle	Din	2.-
Josip Siherle	Din	2.-
Franc Knez	Din	2.-
Aleks Lavre	Din	2.-
Karl Perušnik	Din	1.-
Ivan Poličnik	Din	1.-
Anton Ločnikar	Din	1.-
Neimenovan	Din	4.-
Jožef Golob	Din	5.-
Matjevž Novak	Din	5.-
Neimenovan, Ljubljana	Din	15.50
J. Tekauc, Ljubljana	Din	2.-
Andrej Prešeren, Gorje, 2 X 5	Din	10.-
Valentin Vister, Gorje	Din	5.-
Karl Kisovec, Ljubljana	Din	20.-
Andrej Hofer, Ljubljana	Din	1.-
Jakob Smrtnik, Ljubljana	Din	14.-
Andrej Martinšek, Velenje	Din	10.-
Stržina, Vrhnika	Din	21.70
JSDS na Vrhniki pop. od kol.	Din	7.20
Rudolf Orešnik, Črna	Din	6.-
Aleš Orešnik, Črna	Din	5.-
Pongrac Lesjak, Črna	Din	2.-
I. D., neizrabljene potnine, Črna	Din	42.-
»Vidovdan«, zbirka, Vrhnika	Din	50.-
Peter Grča, Ljubljana	Din	30.-
Franc Oset, Celje-Ljubljana	Din	15.-
Razbojnik	Din	4.50
Franc Apohal, Guštanj	Din	4.-
Vinko Grile, Guštanj	Din	4.-
Franc Pajer, Prevalje	Din	2.-
Ivan Grabner, Črna	Din	4.-
Anton Keber, Črna	Din	4.50
Alojz Rotter, Črna	Din	4.-
Ivan Požgajnar, Store	Din	4.50
Ferdinand Uranič, Sv. Jurij ob j. ž.	Din	1.-
M. Pevec, neizrabljene potnine	Din	13.-
Delavske zbornice	Din	2.-
J. Cvajnar, prebitek	Din	2.-

Skupaj 8.905 65 Din

Zavarovanci v smislu objave v »Socialističnem koledarju za leto 1926.

Celje: 323. Franc Zelič (80), tesar 250 Din. Medvode: 324. Jakob Kermel (86), tesar 250 dinarjev. Store: 325. Mihael Varmočnik, Sl. seka. N. 2000 Din. Zapuže: 326. Rudolf Sluga, čevljar 250 Din. 327. Jožef Krmele, slikar 250 Din. Hrastnik: 328. Jože Sotler (94), rudar 250 Din. 329. Alojz Zabkar (75), rudar 250 Din. 330. Anton Haller (81), del. N. 1000 dinarjev. 331. Franc Gačnik (92), zidar N. 1000 Din. 332. Miha Haller (92), del. 250 Din. 333. Ivan Prodner, žel. Sl. seka. N. 2000 Din. 334. Anton Lorbar (87), rudar 250 Din. 335. Franc Planec (96), vinčar. del. 250 Din.

Priporočamo trdtko

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najugodnejši nakup

otroških majic, kopalnih hlač, nogavic, žepnih robcev, brisalk, klota, šifona, kravata, raznih palic, dežnikov, nahrbtnikov, potrebnosti za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, Solingen škarij in nožev.

Na veliko! Na malo!

Novo gosje perje

belo, nečufano, 1 kg po 25.- Kč
belo, čufano, 1 kg po 45.- Kč
pošilja po povzetju najmanj 4 kg.
R. Freund, trgovina s perjem,
Praha I., Benediktská ulica 1.

s TRBOVLJE. Članski sestanek se vrši vsako soboto ob 14. uri v dvorani g. Forte. Sodrugi in sodružice, udeležujte se sestankov polnoštevno! — Odbor.

s Sodrugi in somišljeniki, ki jih kapitalistična reakcija sili v inozemstvo, naj ostanejo tudi onkraj SHS državnih mej naročniki »Napreja«, da bodo vedno poučeni o bojih delavskega razreda doma. »Naprej« se bo trudil, da se boste čimprej zopet lahko vrnili in bo ohranil in okrepil vašo zmožnost nadaljevati boj, s katerim morate v domačem kraju začasnopreneti. »Naprej« bo vez med starim in novim krajem, zato mu poročajte o svojih bojih tudi iz tujine! Naročnina za inozemstvo velja začasno 10 Din mesečno.

Dopisi.

IZ MEZIŠKE DOLINE. Pretekli dni je hodil po naših krajih agitator kapitalistične demokratske stranke in se predstavljaj kot glavni tajnik »Narodne gospodarske stranke«. V Mežici se je vršil v nedeljo 27. VI. neki sestanek te najnovejše gospodarske in angleškemu kapitalu na ljubo ustanovljene narodne strokovne zveze. Na sestanku je bil navzoč neki kristanovec, ki je svoječasno poveril nekaj delavskega denarja. Za tajnika je bil izvoljen bivši orožnik, sedaj paznik pri rudniku. Kakor je videti, si je angleško podjetje poiskalo nove zavveznike, da bodo zastopali kapitalistične interese. O tej najnovejši špekulaciji slovenskih uradnikov, ki radi hlapčujeto tujemu kapitalu, zraven pa si trkajo na prsa in pravijo, da so »narodni«, bomo še poročali. — Rudar.

LIBOJE. (Da se razumemo!) Kristanovi so že dalje časa delali demagogijo, da je nam Libojčanom plačal Opči Rad. Savez 30.000 Din podpore. Ko smo jih poklicali na odgovornost in vprašali, kdo ima ta denar, se je oglašil gospod Košak iz Zabukovec v »Delavski politiki«, kjer razlaga čisto drugače, kakor so razlagali oni, s katerimi se je on prej strinjal. Košak pravi sedaj: ne Libojčani, ampak cela Slovenija je prejela 30.000 Din in povzročila deficit. Gospodje socialpatrioti, motite se, če mislite, da na s boste z lažmi ugnali! Slovenija je res postala pasivna, ko se je začel g. Haramina z avtomobilom in brzovlaki v Liboje in ostali Sloveniji voziti. Saj je za vsako potovanje rabil mnogo denarja. Unija stavbinskih delavcev je bila in je še aktivna, ker njeni voditelji niso tako zapravljeni, kakor so gospodje iz Zagreba. — Libojčan.

Prispevajte za tiskovni sklad!

9. VII. 1926. — 2400.

Oglašajte v Napreju!

Odvetnik

Dr. Milan Lemež

je otvoril

svojo pisarno

v Ljubljani

na Cankarjevem nabr. 1/I.

2 stopnice

Držite se stare navade
in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni
Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada nepohodno Pravi Franck.

Dražbeni oklic.

Josip Gerdej, posestnik Onkraj Meže, občina Mežica, bom potom javne dražbe, dne 25. julija 1926, ob 12. uri prodal njivo, ležečo v Mežici, Tokraj Meže. Vzklicna cena za 1 m² je Din 10—. Njiva je primerna za stavbišče, za večje komplekse in so radi tega vabljeni na dražbo trgovci, obrtniki (čevljarji, krojači, peki itd.), katerim bi stavbišče, ki se šteje še k vasi, najboljše konveniralo.

Mežica, dne 3. julija 1926.

Tvornica dežnikov in solnčnikov
L. MIKUŠ, LJUBLJANA
Mestni trg šte. 15

prporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

SAMO ENKRAT

poskusite in kupili bodele vedno pristno angleško in češko sukno, kamgarne, ševjote za moške in najnovejše volneno modno in perilno blago za spomladanske ženske obleke po **znižani ceni** v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik
Celje

Na željo se pošljejo vzorci

Postrežba solidna!

PERILO IN OBLEKE

platno, sukno, plavino, volneno blago, nogavice, naramnice, robce, kravate, predpasnike, posteljno perilo, itd. kupite najboljše pri trvdri

I. N. Šoštarič
MARIBOR, Aleksandrova cesta šte. 13.

KOLESA

samo pri

Gorců

Palača Ljublj. kreditne banke

Čitajte **„NAPREJ!“**

Novo!

Vsi k **„AMERIKANCU“** v Celje

Novo!

odeje (koutre) od	Din 140— naprej
štofaste moške obleke od	Din 400— naprej
štofaste fantovske obleke od	Din 100— naprej
čajgaste moške obleke od	Din 150— naprej
čajgaste fantovske obleke od	Din 80— naprej
čajgaste hlače od	Din 45— naprej
moške kape, štofaste od	Din 30— naprej
belo platno od	Din 9-50 naprej
druki	Din 10— naprej

Ostanki po lastni ceni.

V zalogi velikanska izbira šlofov, čajgov, svilenih robcev, predpasnikov srajc, otroških oblek ter vsakovrstnih nogavic.

Ako res hočete štediti in poceni kupiti, potem se prepričajte in pridite k Amerikancu v Celje, pri farni cerkvi.

Nova trgovina
manufakture

Josip Šlibar

Nova trgovina
manufakture

Ljubljana, Stari trg, poleg Zalaznika

Cene:

Rjava kotenina	Din 7-50, 10—, 18—
Bela kotenina	12—, 14—, 16—
Rjuhe	28—, 30—, 36—
Šifon	13—, 16—, 20—
Gradel pa hlače	15—, 26—
Gradel za modroce	35—, 45—

Cene:

Julet	Din 18—, 20—
Odeje (kovtri)	180—, 290—
Mizni prtji	65—, 70—, 85—
Brisače	16—, 22—, 20—
Brisače, frotirke	28—, 40—, 48—
Robci, ducat	70—, 90—, 120—

Ob sredah in sobotah prodaja ostankov.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 6

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, županstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

Stereotipija.

Litografija.

Štev. 56.

Razglas.

Krajni šolski svet v Črni razpisuje natečaj o oddaji gradbenih del (prizidkov)

pri obstoječi osnovni šoli v Črni.

Tozadevni načrti so razgrnjeni v občinski pisarni v Črni vsak dan od 8. do 12. ure in se dobijo istotam vsi pripomočki in vsa pojasnila za ponudbe proti plačilu 100 dinarjev.

Ponudniki morajo vložiti odnosno vposlati svoje ponudbe krajnemu šolskemu svetu v Črni, v zapečateni kuverti z napisom „Ponudnik N. N., ponudba za zgradbo prizidkov pri osnovni šoli v Črni“ najpozneje do 17. julija t. l. ob 10. uri.

Skupna stavbena vsota znaša 970.000 dinarjev okroglo.

Krajni šolski svet si pridržuje pravico oddati delo brez ozira na višino ponujene vsote.

O izidu natečaja se bodo ponudniki po komisijonelnem pregledu vseh ponudb obvestili pismeno.

Krajni šolski svet v Črni pri Prevaljah.